

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

26 07 20 18 р.

№ 813

Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

З метою імплементації статті 64 Закону України «Про освіту» у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити типову освітню програму спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (далі – Типова освітня програма), що додається.
2. Встановити, що при складанні освітніх програм спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами на основі Типової освітньої програми, затвердженої цим наказом, вилучення з освітнього процесу предметів інваріантної складової не допускається. Години на їх вивчення можуть зменшуватися не більше ніж удвічі порівняно з показниками Типової освітньої програми.
3. Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, директорам закладів загальної середньої освіти забезпечити необхідні умови щодо реалізації Типової освітньої програми.
4. Ввести Типову освітню програму в дію:
для 10-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами на 2018/2019 навчальний рік.

5. Визначити таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 26 серпня 2008 року № 778 (зі змінами) «Про затвердження Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (II ступень) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку».

6. Управлінню адміністративно-господарського та організаційного забезпечення (Єрко І. А.) зробити відмітку у справах архіву.

7. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Тимчасово виконуючий
обов'язки Міністра

В. В. Ковтунець

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки України
від 26.07 2018 р. № 813

**Типова освітня програма
спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня
для дітей з особливими освітніми потребами**

Загальні положення типової освітньої програми
спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з
особливими освітніми потребами

Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Типова освітня програма базової середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, який подано в рамках навчальних планів (додатки 1-15). Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мови навчання передбачено окремі варіанти навчальних планів для дітей з порушеннями слуху: (глухих – додатки 1, 2; зі зниженим слухом – додатки 4, 5); для дітей з порушеннями зору: (сліпих дітей та зі зниженим зором – додатки 6, 7); для дітей з інтелектуальними порушеннями – додатки 9, 10; для дітей з тяжкими порушеннями мовлення – додатки 11, 12; для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату – додатки 13, 14; для дітей зі складними порушеннями розвитку – додатки 3, 8, 15;

очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», подано в переліку навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами у додатку 16;

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в додатку 17;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 10-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти складає 1120 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану через навчальні предмети і курси. Вони охоплюють інваріантну складову (у тому числі й корекційно-розвиткові заняття), сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами незалежно від їх підпорядкування, видів і форм власності, та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття. Предмети та курси за вибором визначаються закладом освіти у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб учнів, а також рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу. Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмету здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, історія релігій та культур, риторика, логіка, рідний край, хореографія, креслення, основи споживчих знань, світ професій тощо);

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також завдяки запровадженню в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб здобувачів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної та варіативної частин навчального плану, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Естетична культура», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Російська мова», «Російська література», «Зарубіжна література», «Українська жестова мова» (у дітей з порушеннями слуху), «Іноземна мова». Здобувачі освіти зі складними порушеннями розвитку та інтелектуальними порушеннями предмет «Іноземна мова» не вивчають.

Освітня галузь «Математика» у 10 класі реалізується через навчальні предмети «Алгебра» та «Геометрія» (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку дані предмети у 10-му класі не вивчаються).

Освітня галузь «Природознавство» у 10 класі реалізується через навчальні предмети: «Біологія», «Географія», «Фізика», «Хімія» (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку дані предмети у 10-му класі не вивчаються).

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети: «Всесвітня історія», Правознавство(практичний курс) (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку дані предмети у 10-му класі не вивчаються), «Історія України».

Освітня галузь «Естетична культура» реалізується через навчальний предмет «Художня культура» (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку даний предмет у 10-му класі не вивчається).

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Інформатика» (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку даний предмет у 10-му класі не вивчається), «Трудове навчання».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується через навчальні предмети «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Навчальні плани для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси:

для глухих дітей: «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Ритміка»;

для дітей зі зниженим слухом: «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Ритміка»;

для дітей з порушеннями зору (сліпих та зі зниженим зором) за вибором вчителя: «Соціально-побутове орієнтування», «Корекція розвитку», «Орієнтування в просторі», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей з інтелектуальними порушеннями за вибором вчителя: «Соціально-побутове орієнтування» «Лікувальна фізкультура»;

для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: «Розвиток мовлення», «Розвиток зв'язного мовлення», «Лікувальна фізкультура», «Логоритміка»;

для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: «Корекція розвитку», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями зору в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) на вибір вчителя: «Соціально-побутове орієнтування», «Орієнтування в просторі», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Ритміка»;

для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями опорно-рухового апарату в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Корекція розвитку», «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна фізкультура».

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги спеціального закладу загальної середньої освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичного мистецтва.

У спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами години з фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»).

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Нормативи наповнюваності класів, виховних груп та поділ класів на групи під час вивчення окремих предметів у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2001 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при наповнюваності, меншій

від нормативної, за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Структуру навчального року, графік шкільних канікул визначає заклад освіти відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-ти денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною – у разі відмінності, українською жестовою)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами (учні глухі, з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у</p>

		<p>письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості</p>

		<p>природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання</p>

		<p>життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української жестової мови) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного</p>

		<p>окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лiнiями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що

Громадянська відповідальність	<p>розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма спеціального закладу базової середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами має передбачати досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма закладу базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності - на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями слуху
(глухих дітей)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1
	Українська жестова мова	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	3
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	4
	Ритміка	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

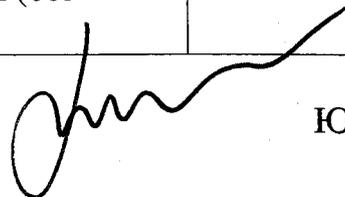

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою для дітей з порушеннями слуху
(глухих дітей)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	1,5
	Російська мова	2
	Українська література	2
	Зарубіжна та російська література	1,5
	Українська жестова мова	2
	Історія України	1
Суспільствознавство	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
	Естетична культура	Художня культура
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	3
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	4
	Ритміка	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова і література	7
	Українська жестова мова	2
Суспільствознавство	Історія України	2
Математика	Математика	5
Технології	Трудове навчання	12
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		30,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови*	3
	Розвиток слухового сприймання та формування вимови**	3
	Ритміка	1
Додатковий час на навчальні предмети, індивідуальні заняття, консультації		1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

* для глухих дітей

** для дітей зі зниженим слухом

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

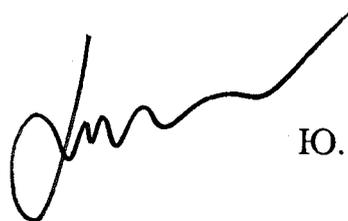

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями слуху
(дітей зі зниженим слухом)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	3
	Українська література	3
	Іноземна мова	2
	Українська жестова мова	1
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1,5
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	3
	Ритміка	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		1
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

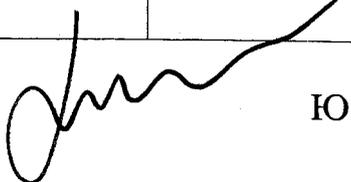

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою для дітей з порушеннями слуху
(дітей зі зниженим слухом)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	2
	Іноземна мова	2
	Російська мова	2
	Українська література	2
	Зарубіжна та російська література	2
	Українська жестова мова	1
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	1
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1,5
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	3
	Ритміка	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		1
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

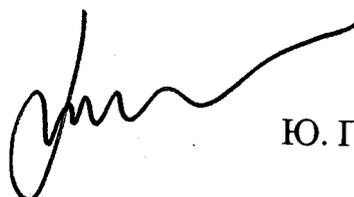
Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями зору
(дітей сліпих та зі зниженим зором)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	3
	Українська література	3
	Іноземна мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство(практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття		1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Додаток 7
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою для дітей з порушеннями зору
(дітей сліпих та зі зниженим зором)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	2
	Іноземна мова	2
	Російська мова	2
	Українська література	2
	Зарубіжна та російська література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття		1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

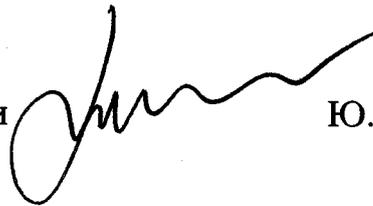
Ю. Г. Кононенко

Додаток 8
до Типової освітньої програми

**Навчальний план для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями зору в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	5
Математика	Математика	4
Технології	Трудове навчання	18
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Разом		30,5
Корекційно-розвиткові заняття		1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативні, індивідуальні заняття, консультації		1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

Додаток 9
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для дітей з інтелектуальними порушеннями**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова і література	6
Суспільствознавство	Історія України	2
Математика	Математика	5
Технології	Трудове навчання	16
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття		1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

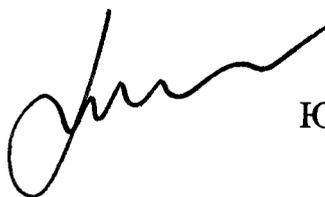
Ю. Г. Кононенко

Додаток 10
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою
для дітей з інтелектуальними порушеннями**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова і література	2
	Російська мова	1
	Зарубіжна та російська література	2
Суспільствознавство	Історія України	2
Математика	Математика	5
Технології	Трудове навчання	16
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		30,5
Корекційно-розвиткові заняття		1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

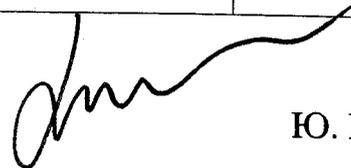
Ю. Г. Кононенко

Додаток 11
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	4
	Українська література	3
	Іноземна мова	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1,5
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2,5
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття	Лікувальна фізкультура	0,5
	Логоритміка	1
	Розвиток мовлення	3,5
	Розвиток зв'язного мовлення	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

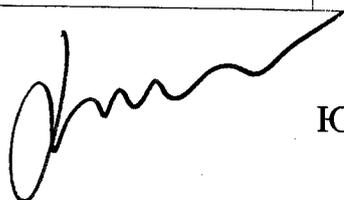
Ю. Г. Кононенко

Додаток 12
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	2
	Іноземна мова	2
	Російська мова	2
	Українська література	2
	Зарубіжна та російська література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1,5
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура*	2
Разом		31
Корекційно-розвиткові заняття	Лікувальна фізкультура	1
	Логоритміка	1
	Розвиток мовлення	3
	Розвиток зв'язного мовлення	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		1
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

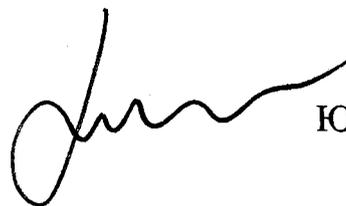
Ю. Г. Кононенко

Додаток 13
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова	3
	Українська література	2
	Іноземна мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	3
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31,5
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	2
	Лікувальна фізкультура	3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

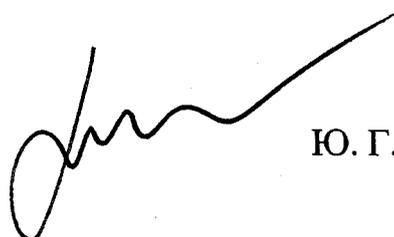

Ю. Г. Кононенко

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням російською мовою
для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мовні літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	2
	Російська мова	2
	Зарубіжна та російська література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Правознавство (практичний курс)	1
Естетична культура	Художня культура	0,5
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1
Технології	Трудове навчання	3
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		31
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	2
	Лікувальна фізкультура	3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, консультації		1
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

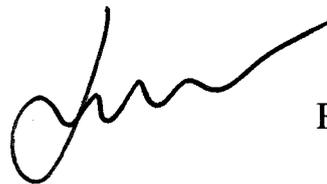
Ю. Г. Кононенко

Додаток 15
до Типової освітньої програми

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою
для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату
в поєднанні з інтелектуальними порушеннями**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		10
Мови і літератури	Українська мова і література	6
Суспільствознавство	Історія України	2
Математика	Математика	5
Технології	Трудове навчання	13
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	2
Разом		28,5
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	2
	Корекція розвитку	4
	Лікувальна фізкультура	3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		32

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко

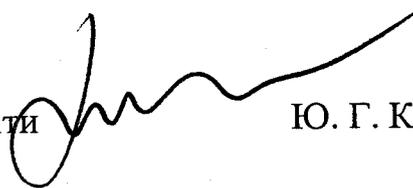
Перелік навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами

№ п/п	Назва програми
1.	Кравець Н. П. Програма «Українська мова» 5-10 класи спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей - Київ – Інкунабула.- 2008.
2.	Кравець Н. П. Програма з Читання 5-10 класи спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей - Київ – Інкунабула.- 2008.
3.	Програма для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (трудове навчання: Швейна справа)- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
4.	Програма для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей(трудове навчання: Квітникарство).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
5.	Програма для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (фізика і хімія у побуті).- Київ –КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
6.	Програма для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей «Я і Україна» (географія).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
8.	Програма для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (Математика, фізика і хімія у побуті).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».-2010.
9.	Програма для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (Основи здоров'я, образотворче мистецтво).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
10.	Програма з методичними рекомендаціями для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором (Інформатика для учнів сліпих та зі зниженим зором).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
11.	Програма з методичними рекомендаціями для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором (Фізична культура для сліпих учнів, Фізична культура для учнів зі зниженим зором).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».-2010.
12.	Програма з методичними рекомендаціями для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором (Рельєфне малювання для сліпих учнів, Образотворче малювання для учнів зі зниженим зором).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.

13.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (історія України, всесвітня історія, правознавство, етика).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
14.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (основи здоров'я, фізична культура).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
15.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (природознавство, біологія, географія).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
16.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (українська мова, українська література, зарубіжна література).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
17.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (Інформатика).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
18.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (історія України, всесвітня історія).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
19.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором (українська мова, українська література).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
20.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором (іноземна мова, зарубіжна література).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
21.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями мовлення (зарубіжна література, історія України, всесвітня історія, правознавство, етика).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
22.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями мовлення(основи здоров'я, фізична культура).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
23.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями мовлення (фізика, хімія, інформатика).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.

24.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (фізика, хімія).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
25.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором (природознавство, біологія, географія).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
26.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (українська мова).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
27.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (іноземна мова, зарубіжна література).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
28.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (українська література).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
29.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (основи здоров'я, фізична культура).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
30.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (природознавство, біологія, географія).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
31.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (правознавство, образотворче мистецтво, художня культура).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.
32.	Програма та рекомендації до розподілу програмного матеріалу для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями мовлення (українська мова, українська література).- Київ – КП ДАК «Укрвидавполіграфія».- 2010.

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

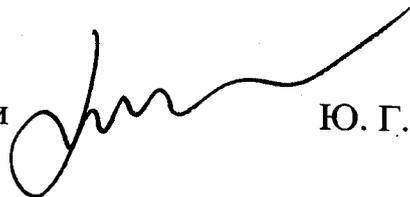
Ю. Г. Кононенко

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ з/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Орієнтування в просторі» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей (Кондратенко С. В., Гошковський В. І.)
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 6-10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Ільченко Е. С.)
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом» для 6-10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Автомонова І. В., Різоль М. В., Коноваленко М. В.)
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (Вовченко О. А.)
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей (Вовченко О. А.)
6.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 7 – 10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Лікувальна фізкультура» (Чепурний А. В.)
7.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Івашко О. А., Гавва Л. С., Абдул О. В.)
8.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (розвиток художньо-естетичної діяльності) для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Гаман Л. М., Чеботарьова О. В.)
9.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (арт-корекція засобами нетрадиційних видів занять) для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Крисяк Р. Б., Чеботарьова О. В.)
10.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Програма корекційних занять з ЛФК для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату» для

	5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Остапенко Т. В., Авраменко Ю. В., Свистун Г. М.)
11.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» (варіативний модуль «Подорож у життя») для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Міненко А. В., Грикун А. С.)
12.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для учнів 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів з помірними інтелектуальними порушеннями (Хайдарова О. С., Блеч Г. О.)
13.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.)
14.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л. І., Тарновська Л. І.)

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко